

Beantwoording vragen gemeenteraad Hardinxveld-Giessendam

Vragen PvdA Max van den Bout

1. **Vraag:** In de "samenvatting MER" staat dat bij alternatief A/B (de kortste route naar de Giessen) de daar bestaande dagrecreatiepercelen zullen verdwijnen. Dat betreft tussen 10 en 20 perceeltjes. In een eerdere voorlichting, maar ook op 18 maart werd echter gesteld dat de mogelijkheid van een alternatief zullen worden bekeken, wellicht langs de nieuwe boezem. Dat zou voor betrokkenen een uitkomst zijn, want die zijn niet geïnteresseerd in geld, maar slechts in een alternatief. Van wie (Gemeente of Waterschap) is dat afhankelijk en wie draagt de kosten?

Antwoord:

Het betreft drie eigenaren en een zestal huurders van dagrecreatiepercelen ter hoogte van dit kansrijke tracé. Het waterschap is verantwoordelijk voor de tracékeuze en de procedure hiervoor. De kosten die gemoeid zijn met de aanleg en inpassing van de nieuwe boezem en het gemaal worden eveneens gedragen door het waterschap. Samen met input vanuit betrokken grondeigenaren en gemeente wordt door het waterschap het definitieve tracé gekozen. Bij voorbaat is duidelijk dat helaas niet iedereen tevreden gesteld kan worden. Waar mogelijk probeert het waterschap naast financiële schadeloosstelling in alternatieven te voorzien zoals de optie 'grond voor grond'. Om deze optie te kunnen realiseren zal de gemeente planologisch de ruimte moeten bieden om in verplaatsing in de directe nabijheid te kunnen voorzien. Daarnaast zullen de betreffende eigenaren ook bereid moeten zijn hun grond af te staan voor recreatiedoeleinden. De gemeente en het waterschap trekken hierin samen op om deze optie te onderzoeken.

2. **Vraag:** De bewoners van de Parallelweg ter plaatse, genieten nu van privacy tot de A15. Een nieuwe boezem met kades langs en achter hun huis, zal die privacy mogelijk aantasten. Is het de bedoeling dat de boezem en de kades ten zuiden van spoorlijn/Parallelweg niet openbaar toegankelijk zijn, om zo de privacy zo min mogelijk aan te tasten? En ook hier geldt, wie bepaalt dat?

Antwoord:

Dit soort keuzes is nog niet gemaakt, maar zijn onderdeel van de ruimtelijke visie die de gemeenteraad zal vaststellen en de verdere planuitwerking. Het waterschap biedt de mogelijkheid om meekoppelkansen te benutten.

In het collegeprogramma van de gemeente Hardinxveld-Giessendam staat dat een prettige woon- en leefomgeving wordt nagestreefd, waaronder het versterken van recreatiemogelijkheden. In het coalitieakkoord wordt aangegeven dat er gezocht wordt naar meer mogelijkheden voor een 'rondje Hardinxveld-Giessendam'. Daarbij wordt gekeken naar de verbinding met al bestaande wandel- en (snel)fietsroutes zowel lokaal als regionaal.

Het toestaan van extensieve routegebonden recreatie (zoals wandelen en fietsen) langs het tracé van het boezemkanaal past binnen deze doelstelling. Of en op welke wijze en via welke route een en ander gerealiseerd kan worden hangt mede af van de keuze voor het voorkeurstracé en de technische uitwerking daarvan. Samenhang met eventuele onderhoudspaden gaat nader

onderzocht worden. Ook de verdere inpassing van een dergelijk wandelpad om privacy zo veel mogelijk te waarborgen wordt onderzocht.

Vanuit het dorp zal een wandelpad langs de nieuwe boezem waarschijnlijk als een aanwinst worden gezien. Bewoners uit het gebied hebben aangegeven geen voorstander van een wandelpad te zijn vanwege privacy en rust.

- 3. Vraag: De gronden tussen Parallelweg en A15 (en ook de driehoek tussen A15 en kanaal) zijn deels bedrijfsmatig in gebruik. Mag worden aangenomen dat het Waterschap de betreffende eigenaren (en mogelijk ook pachters) op een gepaste manier schadeloos stelt?**

Antwoord:

Het waterschap zal met alle betrokken grondeigenaren in gesprek gaan en uiteraard zorgen voor een passende schadeloosstelling conform gangbare schaderegelingen als nadeelcompensatie en planschade. Daarnaast zal ook gezocht worden naar andere mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld kavelruil.

Vragen CDA Timo van Zessen

- 1. Vraag: Hoe weegt het Waterschap de inbreng van de inwoners? Welke criteria worden hierbij gehanteerd?**

Antwoord:

Het waterschap realiseert zich terdege dat het boezemkanaal en -gemaal een groot effect heeft op de directe omgeving. Dat speelt voor elk tracé. Niet in alle wensen en eisen kan worden voorzien. Het waterschap onderzoekt naast financiële schadeloosstelling ook naar mogelijkheden om compenserende maatregelen van negatieve effecten zo goed mogelijk in te passen of bijv. grond-voor-grond compensatie. Dit gebeurt in overleg met gemeente(n) en andere eigenaren. Bij de tracékeuze worden naast het criterium van maatschappelijk draagvlak ook naar technisch uitvoerbaarheid, effecten op milieu en omgeving en kosten, planning en risico's meegenomen.

- 2. Vraag: In hoeverre loopt de planning boezemkanaal en de ontwikkeling van de F15 fietssnelweg gelijk op?**

Antwoord:

Voor de ontwikkeling van de snelfietsroute wordt onderzoek gedaan naar een tracé parallel langs de A15. Voor de planning wordt waar mogelijk zoveel mogelijk aansluiting gezocht met andere projecten zoals de eventuele verbreding van de A15 en de aanleg van het boezemkanaal. De kruising van de snelfietsroute met het boezemkanaal wordt gelijktijdig met de uitwerking van het boezemkanaal meegenomen.

- 3. Vraag: Is het mogelijk dat er een aparte sheet komt met de raadsstappen (Visie ruimtelijke kwaliteit/ omgevingsplan/ meekoppelkansen).**

Antwoord

Onderwerp	Type ontmoeting gemeenteraad	Datum
Start Visie Ruimtelijke Kwaliteit	Informerende	18 maart 2021

Concept Visie Ruimtelijke Kwaliteit	Raadplegend	17 juni 2021
Vaststellen Visie Ruimtelijke Kwaliteit	Besluitvormend	23 september 2021
Concept uitwerking en beoordeling kansrijke tracés boezemkanaal en locatie boezemgemaal + uit te werken meekoppelkansen	Raadplegend	18 november 2021

Toelichting op procedure en bevoegdheden

In de eerste plaats wordt opgemerkt dat de hieronder beschreven toelichting betrekking heeft op een project dat wordt geïnitieerd door een medeoverheid, in dit geval het Waterschap en niet vergelijkbaar is met een project van een willekeurig initiatiefnemer. In dit geval betreft het overheidsinitiatief waarvoor onder de huidige Waterwet een Projectplan en onder de nieuwe Omgevingswet een Projectbesluit nodig is.

In het Ontwerp-Projectbesluit met eventuele bijbehorende MER en uitvoeringsbesluiten (vergunningen en ontheffingen) wordt het uiteindelijke ontwerp, de ligging, het ruimtebeslag en de inpassing van het boezemgemaal en het nieuwe boezemkanaal vastgelegd. Het Projectbesluit wijzigt ook direct het omgevingsplan. Het College van Dijkgraaf en Heemraden van WSRL stelt het Ontwerp-Projectbesluit vast en legt het ter inzage.

Na verwerking van de ingediende zienswijzen wordt het Projectbesluit definitief door het waterschap vastgesteld en samen met de uitvoeringsbesluiten ter goedkeuring voorgelegd aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Het goedgekeurde Projectbesluit wordt vervolgens door GS ter inzage gelegd en belanghebbenden kunnen daartegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Belangrijkste wijziging ten opzichte van de huidige situatie is dus dat geen bestemmingsplan met een eigen te doorlopen procedure conform de Wet ruimtelijke ordening opgesteld hoeft te worden. Het projectbesluit wijzigt het omgevingsplan rechtstreeks. Onder de werking van de Omgevingswet heeft de gemeenteraad noch het college van burgemeester en wethouders formele bevoegdheid een besluit te nemen over het voorkeurstracé van het kanaal en de ligging van het gemaal en de benodigde wijziging van de bestemming.

Echter, wél zal de gemeente aanvullende besluiten moeten nemen ten behoeve van het projectbesluit, zoals omgevingsvergunningen. Die rol blijft de gemeente natuurlijk houden. Daarnaast zal de gemeente ook aanvullende besluiten moeten nemen als bepaalde meekoppelkansen gelijktijdig met het boezemkanaal gerealiseerd gaan worden. Daarbij gaat het om bestemmingswijzigingen die verder gaan dan de inpassing en compensatie van het boezemkanaal. Te denken valt bijvoorbeeld aan een extra fiets- of wandelpad, of verplaatsing of extra dagrecreatie of toevoeging van enkele woningen. Afhankelijk van de grootte en impact van deze meekoppelkansen zal een aanpassing van het omgevingsplan of een aanvullende omgevingsvergunning bijgevoegd moeten worden bij het Projectbesluit van het waterschap.

In onderstaande tabel is het verschil tussen de huidige en nieuwe situatie beknopt weergegeven.

Huidige wetgeving	Besluitvormende orgaan	Omgevingswet	Besluitvormende orgaan
-------------------	------------------------	--------------	------------------------

Vaststellen (Ontwerp-) Projectplan Waterwet	Waterschap voor het Projectplan en Gemeente voor wijziging bestemmingsplan. Provincie dient Projectplan goed te keuren.	Vaststellen (Ontwerp-) Projectbesluit, wijzigt omgevingsplan	Waterschap
Vaststellen uitvoeringsbesluiten (vergunningen en ontheffing), o.a. omgevingsvergunning	Gemeente(n) & Provincie(s) Provincie is coördinerend Bevoegd Gezag	Vaststellen uitvoeringsbesluiten (vergunningen en ontheffing), o.a. omgevingsvergunning (ook voor gewenste meekoppelkansen)	Gemeente(n) & Provincie(s) Provincie is coördinerend Bevoegd Gezag
Bestemmingsplan (Wet ruimtelijke ordening)	Gemeenteraad	Projectbesluit wijzigt omgevingsplan (afwijken van bestemming) Projectbesluit behoeft goedkeuring provincie.	Waterschap Gedeputeerde Staten

NB: in het kader van de Omgevingswet is naast het nemen van een projectbesluit ook een mogelijkheid tot het nemen van een 'geïntegreerd projectbesluit'. Een geïntegreerd projectbesluit is een projectbesluit waarin alle uitvoeringsbesluiten zijn opgenomen. Het projectbesluit geldt dan tevens als omgevingsvergunning, verkeersbesluit en/of besluit onttrekking weg aan openbaarheid.

Het gevolg van een geïntegreerd projectbesluit is dat je als waterschap ook handhavend bevoegd gezag wordt voor de toestemmingen die je in het projectbesluit opneemt. Dat gevolg is meestal niet gewenst. Het waterschap kiest daarom ook niet voor een geïntegreerd projectbesluit.

Uitstel Omgevingswet & Overgangssituatie

Conform de huidige planning zal het waterschap begin 2023 het ontwerp-Projectbesluit nemen en ter inzage leggen. De Omgevingswet treedt naar verwachting in 2022 in werking (zie brief aan de Tweede Kamer d.d. 1 april 2020, 2020-0000174160). Recentelijk is gesproken over een mogelijk uitstel tot 1 juli 2022 of 1 januari 2023. Indien de Omgevingswet later dan 2022 van kracht wordt, dan zal de huidige wetgeving blijven gelden en is een Projectplan Waterwet het wettelijke instrument voor vastlegging van de beoogde maatregelen. Omdat het Projectplan in de onderhavige situatie afwijkt van het geldende bestemmingsplan blijft in dat geval de gemeenteraad het bevoegd gezag om het bestemmingsplan te wijzigen.

Stel dat de Omgevingswet wel volgend jaar in werking treedt, dan heeft de gemeente tot 2029 de tijd om een omgevingsplan vast te stellen voor het grondgebied van de gemeente. De verwachting is nu dat er begin 2023 nog geen omgevingsplan conform de Omgevingswet is vastgesteld door de gemeente.

Tijdens deze overgangsfase geldt het projectbesluit als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (artikel 22.16, lid 2 Omgevingswet) in plaats van als omgevingsplan. De afwijking van de bestemming is daarmee geregeld.

Rijk, provincie en waterschap hoeven wijzigingen in het omgevingsplan dan nog niet zelf aan te brengen. De gemeente moet er dan voor zorgen dat het nieuwe deel van het omgevingsplan wordt afgestemd op deze omgevingsvergunning voor het afwijken van de bestemming. Dit moet uiterlijk aan het einde van de overgangsfase zijn gebeurd. Of binnen 5 jaar na het vaststellen van het projectbesluit (artikel 4.7, 22.5 en 22.16, lid 2 Omgevingswet). Net als feitelijk onder de huidige wetgeving het geval is, waarbij afwijkingen van het bestemmingsplan door een veegplan achteraf worden ingepast.

Vragen CDA Wim de Ruiter

1. **Vraag: Kunnen de vertegenwoordigers van het Waterschap bevestigen dat de keukentafelgesprekken en werkateliers die gehouden worden, eerlijke kansen voor inwoners met zich meebrengen om hun zorgen en bezwaren te uiten waar ook iets mee gedaan wordt zodat inwoners zich gehoord weten? Het kan immers niet zo zijn dat selectief omgegaan wordt met de input van inwoners omdat deze moeten passen in het besluitvormingsproces van het Waterschap.**

Antwoord

Het waterschap realiseert zich dat het boezemkanaal en -gemaal een groot effect heeft op de directe omgeving. Dat speelt voor elk tracé. Niet in alle wensen en eisen kan worden voorzien. Het waterschap onderzoekt naast financiële schadeloosstelling ook naar mogelijkheden om compenserende maatregelen van negatieve effecten zo goed mogelijk in te passen of bijv. grondvoor-grond compensatie. Dit doen we in overleg met gemeente(n) en andere eigenaren. Bij de tracékeuze worden naast het criterium van maatschappelijk draagvlak ook naar technisch uitvoerbaarheid, effecten op milieu en omgeving en kosten, planning en risico's meegenomen.

Vragen SGP Koen Schouten

1) Ruimtelijke inpassing

- a) **Vraag: In hoeverre past de ontwikkeling van dit plan (extensieve recreatie, gebiedsontwikkeling, natuurcompensatie en woningbouw) binnen de actueel geldende gemeentelijke structuurvisie in het betreffende plangebied?**

Antwoord:

In de huidige structuurvisie is extensieve recreatie een item voor het oostelijke buitengebied van Hardinxveld-Giessendam. In die visie staat o.a. :

Het recreatieaanbod moet aansluiten op de wensen van zoveel mogelijk inwoners van Hardinxveld-Giessendam en de Ablasserwaard/Vijfheerenlanden. Dat houdt automatisch in dat hogere eisen aan de bereikbaarheid en de kwaliteit van de voorzieningen worden gesteld. Ouderen en mindervaliden moeten de recreatief aantrekkelijke gebieden makkelijk kunnen bereiken zonder in de auto te hoeven stappen. Aantakken op het recreatieve fiets- en wandelnetwerk van de Ablasserwaard en Vijfheerenlanden betekent dat met name vanuit de kernen de fietsers en wandelaars met zo min mogelijk hindernissen en via een (landschappelijk) zo interessant mogelijke route naar het bestaande

netwerk moeten worden geleid. In het geval van Neder-Hardinxveld/Giessendam betekent dit bij voorkeur een route langs de Giessen (en het museum).

Benadrukt wordt dat het project Boezembemaling Overwaard en de Visie Ruimtelijke Kwaliteit gemaal en boezem Hardinxveld-Giessendam niet als doel hebben om woningbouw, natuurcompensatie of andere gebiedsontwikkelingen te realiseren. Met een Visie Ruimtelijke Kwaliteit voor het projectgebied wordt ingezet op inpassing van de maatregelen in de omgeving, zonder eventuele toekomstige ontwikkelingen van medeoverheden te bemoeilijken. Als voorbeeld: omdat zich in het gebied reeds een NNN-gebied (NatuurNetwerkenNederland) bevindt en de aanleg van een boezemkanaal en mogelijke verbreding van de A15 leidt tot een natuurcompensatie, is nagedacht over waar een dergelijke compensatie in het onderhavige gebied landschappelijk / ruimtelijk een plaats zou kunnen krijgen.

b) Vraag: In hoeverre wil het waterschap duurzaamheidsambities (opwek d.m.v. zon, wind of anders) toepassen in het gebied en waar?

Antwoord: Het waterschap heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Alle energie die ze gebruiken, waaronder voor een nieuw boezemgemaal, willen ze zelf opwekken. Het realiseren van de benodigde energievoorziening is niet project of objectgebonden, maar wordt waterschapsbreed opgepakt. Het waterschap heeft momenteel geen voornemen om in het projectgebied energievoorzieningen te gaan realiseren ten behoeve van het behalen van deze ambitie. Voor het project gaat wel nog nader verkend worden welke mogelijke kansen er liggen m.b.t. duurzaamheid op het vlak van materiaalgebruik, circulariteit, biodiversiteit, grondstromen e.d.

2) Participatietraject:

a) Vraag: Met welke belanghebbenden is in het voortraject gesproken over de inrichting van het gebied?

Antwoord:

Voor de werkateliers waarin de verschillende landschapskoersen zijn voorgelegd, zijn alle eigenaren en gebruikers uit het gebied uitgenodigd. Circa 35 mensen hebben er aan deelgenomen. Daarnaast is met circa 80 % van de eigenaren en gebruikers van de gronden en woningen die naast of "onder" één van de kansrijke tracés liggen, één of meerdere keukentafelgesprekken gevoerd. Ook hebben meerdere meedenktafels plaatsgevonden in 2019 en 2020.

b) Vraag: Hoe ziet het college de inrichting van een klankbordgroep zoals werd toegelicht voor zich? Welke samenstelling en wat is de rol van de raad hierbij?

Antwoord:

Er loopt een participatietraject met keukentafelgesprekken en werkateliers/meedenktafels. Het oprichten van een klankbordgroep (KBG) zou mooi zijn. In de KBG moet een brede vertegenwoordiging vanuit de samenleving terecht komen. De KBG adviseert het waterschap en de gemeente (en andere betrokken overheden) bij de te maken keuzes. Vooralsnog is voor een KBG nagenoeg geen animo. Mocht dat toch ontstaan dan is die ruimte er. De gemeenteraad heeft geen rol bij de inrichting van de KBG.

2) Gemeentelijke meekoppelkansen/ambitieniveau:

a) Vraag: Op welke locaties en in welke mate wil de gemeente evt. ruimte bieden voor woningbouw en vanuit welke motivatie?

Antwoord:

Er is in en om het projectgebied een aantal mogelijkheden denkbaar om enkele woonpercelen toe te voegen ter compensatie van verlies van woongenot. De compensatieopgave en mogelijke locaties worden met de betrokkenen en waterschap verder besproken. Mogelijke locaties hiervoor zijn de afronding van de rand van Hardinxveld in een landgoedstructuur, het (beperkt) verdichten van het bebouwingslint van de Parallelweg door bijvoorbeeld enkele woningen tweedelijns te situeren daar waar het boezemkanaal de Parallelweg kruist, of het plaatsen van enkele woningen in een losse structuur in het open middengebied. Daarnaast onderzoekt het waterschap in samenwerking met de buurgemeente Molenlanden de mogelijkheid van het plaatsen van enkele losse woningen in het noordelijke gebied langs de Neerpolderseweg, waarbij het open landelijke karakter en beleving gewaarborgd blijft.

- b) Vraag: Waarom is verbetering verkeersveiligheid niet als meekoppelkans vanuit de gemeente benoemd (denk aan verbreding wegvak voor fietsers over de brug bij Kolffgemaal)?**

Antwoord:

Dit raakvlak / mogelijke meekoppelkans is opgepakt en zal nader uitgewerkt worden.

- c) Vraag: Welke middelen zijn er binnen de gemeentelijke begroting reeds opgenomen voor meekoppelkans gebieds-extensieve recreatie?**

Antwoord:

Hiervoor zijn momenteel geen middelen opgenomen. Afhankelijk van de door de gemeente te maken keuzes zullen de kosten hiervoor begroot gaan worden.

- d) Vraag: Welk beleidsplannen zijn er op dit moment voor dit gebied in werking m.b.t. woningbouw? Waar lopen de contouren vanuit de provincie?**

Antwoord:

Vanuit de gemeentelijke structuurvisie ligt er geen opgave voor aanvullende woningbouw voor dit gebied. In het verleden is er door enkele bewoners van de Parallelweg een ruimtelijk initiatief gepresenteerd voor een landgoed ten westen van het NNN-gebied maar dat heeft ondanks een positief beginselbesluit van het college geen doorgang gevonden. Voor het lint Parallelweg dienen zich van tijd tot tijd ook particuliere woningbouwinitiatieven aan die separaat stedenbouwkundig worden getoetst.

De grens van bestaand stads- en dorpsgebied (BSD), die door de provincie Zuid-Holland wordt bepaald, bevindt zich in noord-zuidrichting op de grens van de sportvelden en achter de bestaande woningen aan de Sluisweg. Feitelijk gelijk met de grens van het bestemming Bebouwd gebied Hardinxveld-Giessendam.

2) Rechtszekerheid omwonenden:

- a) Vraag: Zorgvuldigheid in omgang met belangen van omwonenden is van belang. In hoeverre ondergraaft de visie die aan de raad voorgelegd gaat worden in een later stadium mogelijk de mate van schadeloosstelling van de omwonenden?**

Antwoord:

Zorgvuldigheid is zeker van belang in processen waar individuele belanghebbenden gronden moeten afstaan voor een waterschaps- of gemeentebelang. De tracékeuze voor

de boezem is een keuze die op korte termijn wordt gerealiseerd. De ruimtelijke visie is voor langere termijn. De ruimtelijke visie beperkt de mogelijkheden voor schadeloosstelling niet. Wellicht vergroot het zelfs de mogelijkheden voor andere vormen van compensatie naast schadeloosstelling.

2) Technische uitwerking:

- a) **Vraag: Klopt het dat er bij de uitwatering van het nieuwe gemaal nog fundamenten van een vroegere sluis in de bodem zitten?**

Antwoord:

Dat klopt. In de ondergrond zitten nog de wanden en vloer van de voormalige waaiersluis die daar gelegen heeft.

- b) **Vraag: In hoeverre wordt er bij de uitwerking van de plannen rekening gehouden met het feit dat de eerste helft van de Kanaaldijk-Noord toegankelijk is voor auto's?**

Antwoord:

De toegankelijkheid van de aanwezige woningen, percelen en watersportvereniging moet natuurlijk gewaarborgd blijven, dus hiervoor zullen voorzieningen getroffen moeten worden. Afhankelijk van de locatiekeuze van het gemaal zal dit bestaan uit een brug of een grondoplossing.

- c) **Vraag: Hoe gaat het (boezem)kanaal onder de snelweg door? Moeten we denken aan een aquaduct?**

Antwoord

De kruising van het kanaal met de snelweg zal een sifon zijn en geen aquaduct. Bij een aquaduct zal de snelweg over een grote lengte verdiept moeten worden aangelegd, omdat het water in dat geval over de snelweg heen moet. Bij een sifon gaat het water onder de snelweg door, waarbij de snelweg op de huidige hoogte blijft liggen.

- d) **Vraag: Afhankelijk van het antwoord: in hoeverre wordt het mogelijk geacht om een dubbele meekoppelkans m.b.t. de verbreding van A15 te realiseren op het gebied van het verleggen van afritten en ontlasting Nieuweweg?**

Antwoord:

In het kader van de MIRT A15 van Rijkswaterstaat zal ook gekeken worden naar eventuele mogelijkheden voor het aanpassen van de op- en afritten. Hoe kansrijk dit is hangt ook af van de voorkeursvariant 2 x 3 rijstroken of 2 x 2 rijstroken met spitsstrook. Bij 2 x 3 rijstroken is aanzienlijk meer ruimte nodig, met name ter hoogte van de Sluisweg. Het zal de vraag zijn of daar ook nog een oprit naast past zonder dat er woningen in gevaar komen. In deze fase van de MIRT-verkenning is hierover nog geen duidelijkheid te geven.